

נוסח לא מתוקן

פרוטוקול מס' 337

מישיבת ועדת הכספים

יום ב', י"ד בתמוז התשמ"ו - 21.7.86, שעה 10.00

נ כ ח ו :

חברי הוועדה: א. שפירא - היו"ר

- ז. אמיר
- נ. ארד
- י. ארידור
- מ. בר-און
- ג. גדות
- א. ויינשטיין
- א. ורדיגר
- י. כהן
- י. מצא
- ע. סולודר
- ש. עמר
- י. צבן
- ח. רמון
- מ. שטריח
- א. שלום
- ש. בן-שלמה
- ג. שפט
- ד. חיכון

- א. קרסנר - מזכיר הוועדה
- א. דמביץ - היועץ המשפטי לוועדה
- ס. אלחנני - יועצת כלכלית
- מ. איזנברג - קצרנית

מוזמנים:

- מ. מנור
 - ז. פלדמן
 - א. אברמסון
 - מ. דר-זיו
 - ר. בן-חור
 - ש. סולמי
- משרד האוצר - {
- משרד התחבורה - {

סדר-היום:

שימוש בעודפי תקציב הכנסת בשנת 1986
תקנות מע"מ (מוסדות כספיים ומלכ"רים) (תיקון),
התשמ"ו-1986

תקנות היטל על רכוש (הוראת שעה) (הנחה ופטור מהיטל
ושינוי החוספות), התשמ"ו-1986

תקנות מס הכנסה (פטור ממס על ריבית בשל פקדון
מיוחד במטבע חוץ) (תיקון), התשמ"ו-1986

27.7.86 ביום

חוק מס הכנסה (מיסוי בחנאי אינפלציה) (הוראת שעה)
 (תיקון והארכת תוקף), החשמ"ו-1986
 שינויים בתקציב לשנת 1986
 צווים לעידוד החסכון (פטור ממס הכנסה) אמיסיות
 של לאומי חברה למימון בע"מ ונכסים ובנין (מימון 1986)

=====

מכלול מקום היו"ר י. כהן:

אני פותח את הישיבה.
 הסעיף הראשון בסדר-היום של ישיבה זו:
 שימוש בעודפי תקציב הכנסת בשנת 1986.
 יושב-ראש הכנסת מבקש אישור לשימוש בעודפי תקציב הכנסת משנת 1985
 בשנת התקציב 1986, וכלשון פנייתו, יש ברצונו להשתמש בסך - 595,000 ש"ח
 לאותן מטרות המופיעות בתקציב.

אני מציע לאשר פנייה זו של יושב ראש הכנסת.

ה צ ב ה

שימוש בעודפי תקציב הכנסת מ-1985 בשנת התקציב 1986 א ו ט ר

חקנות מע"מ (מוסדות כספיים ומלכ"רים) (תיקון), החשמ"ו-1986
 (מכתבו של שר האוצר מיום ט"ז בסיון החשמ"ו - 23.6.86)

היו"ר י. כהן:

אנו עוברים לסעיף הבא בסדר-היום:
 חקנות מע"מ (מוסדות כספיים ומלכ"רים) (תיקון), החשמ"ו-1986.
 דברי הסבר יביא נציג האוצר מר מנור.

מ. מנור:

היום המוסדות הכספיים חייבים במס רווח כתחליף למס ערך מוסף. מס
 הרווח נקבע לפני שנים כ-22% מהמקדמות למס הכנסה. בחשבון סופי הם משלמים
 15% כמו מס ערך מוסף. השיעור של 22% מהמקדמות נקבע כאשר שיעור מס ערך
 מוסף היה 12%. כאשר הועלה מס ערך מוסף ל-15%, שיעור המקדמה לא שונה.
 היום, כאשר המוסדות הכספיים מתחילים להיות רווחיים, אנו רוצים לגבות מהם
 מקדמות אמיתיות. לכן אנו מבקשים להעלות את שיעור מס הרווח מ-22% מהמקדמות
 ל-28% מהמקדמות, כדי להתאימן לשיעור מס ערך מוסף שהועלה מ-12% ל-15%.

ג. שפט:

המלכ"רים פטורים ממס ערך מוסף.

מ. מנור:

מדובר על מוסדות כספיים. הם חייבים במס רווח שבא במקום מס ערך
 מוסף. הם צריכים לסלם מקדמה בגין מס הרווח.

י. צבן:

מ. מנור:

מקדמות, כן.

היו"ר י. כהן:

אני מעמיד להצבעה תקנות מס ערך מוסף (מוסדות כספיים ומלכ"רים) (תיקון), התשמ"ו-1986.

ה צ ב ע ה

תקנות מס ערך מוסף (מוסדות כספיים ומלכ"רים) (תיקון),
התשמ"ו-1986 א ו ש ו

תקנות היטל על רכוש (הוראת שעה) (הנחה ופטור מהיטל ושינוי התוספות),
התשמ"ו-1986

(מכתבו של שר האוצר מיום ח' בתמוז התשמ"ו-15.7.86)

היו"ר י. כהן:

אנו עוברים לסעיף הבא בסדר-היום:

תקנות היטל על רכוש (הוראת שעה) (הנחה ופטור מהיטל ושינוי
התוספות), התשמ"ו-1986.

דברי הסבר לתקנות יביא נציג האוצר, מר מנור.

מ. מנור:

כאשר דנה הוועדה בחוק ההסדרים לשעת חירום במסך המדינה, שכלל הארכת היטל הרכב לשנה נוספת, הבטחנו להביא תקנות, שרכבים חריגים, שעליהם טיעור ההיטל היה יוצא יותר מאשר כוונת החוק, כלומר יותר מ-1.5% משווי הרכב - ניתן עליהם הנחות. היות ואף אחד מאתנו אינו מומחה לרכב, הלכנו למומחי רכב, וקבלנו רשימה של רכב חריג, ועתה אנו מציעים שלוש טבלאות נוספות לטבלה המקורית. הטבלה המקורית היא 50% מהטבלה של 1985 פלוס הזזה של שנה אחת קדימה. לגבי הטבלה הזאת אנו מציעים 3 טבלאות נוספות, כאשר רכבים מסויימים וחריגים מאד אנו מציעים שיטולם עליהם במקום 100% - 20%, וה-100% הם 50% של ההיטל בשנה הקודמת. זו טבלה אחת נוספת. בטבלה השניה רכבים שאנו מציעים שיטולם עליהם 50% מה-50% ובטבלה השלישית רכבים שיטולם עליהם 70% מה-50%.

אנו מאמינים שטבלאות אלו עונות פחות או יותר. אינני רוצה להטעות את הוועדה. לא מצאנו דרך להתאים החאמה של 100% בין השווי האמתי של הרכב על-פי קונה מרצון למוכר מרצון ובין ההיטל שאנו רוצים להטיל. אבל הצלחנו על-ידי 3 הטבלאות להוציא אותם מקרים חריגים שההיטל עליהם היה יוצא 7%-6% משווי הרכב, ואלה קבלו את ההנחה של 70%, ומקרים אחרים שהיה יוצא שההיטל עליהם 5% ואלה קבלו הנחה של 50%, ומקרים שההיטל עליהם היה יוצא 3%-3.5% ואלה קבלו הנחה של 30%. יכול להיות ששכחנו רכב מסויים.

ד. תיכון:

רבותי, אינני רוצה להיות חריף, אבל נדמה לי שמה שהיה בגדרהבלתי-אפשרי כחלף שעתיים הפך לאפשרי. אבל גם כאשר הפך לאפשרי, הפך לאפשרי בצורה סלקטיבית.

אם אנחנו מקבלים את העקרון שאנחנו קובעים את הקבוצה, איננו יכולים ללכת בשיטה שהציע מר מנור, אלא אנו צריכים לפרק כל הקבוצות, כפי שהבטיח האוצר, לתת-קבוצות, שבהן ניתן קצת יותר חופש פעולה לבעלי הרכב.

להתקרב עד כמה שאפשר לשווי האמתי, והדגש הוא על השווי האמתי. ולפי דעתי, התקנות שלפנינו אינן מביאות בחשבון את השווי האמתי.

לכן אני מציע שתקנות אלו תוחזרנה לאוצר לעיבוד נוסף עם משרד התחבורה, ומחר בבקר יובא לפני הוועדה פירוט של חת-הקבוצות על-פי מה שסוכם בישיבה האחרונה לאחר "הישיבה המפורסמת". זו הצעתי. כי התקנות במתוכנת שהוגשה אינן עונות על הבעיה שהתעוררה בוועדה.

י. צבן:

אני מבקש להעיר לשני היבטים של החוק. אני פונה לחברים מכל הסיעות: האוצר עשה "תרגיל" על הוועדה, הוא לקח את מקבלי השכר הנמוך כבני-ערובה י"ל היטל הרכב, הצמיד את ה-5.53% של הביטוח הלאומי להיטל הרכב, ואומר לנו למעשה: אם אתם לא תאשרו את היטל הרכב, לא יועבר ענין הביטוח הלאומי.

היו"ר י. כהן:

להזכירך, אנו דנים על תקנות היטל הרכב.

י. צבן:

אני רוצה שתהיה עמדה משותפת של כל חברי הוועדה, כדי להסיר ענין בני-הערובה. יש ענין של היטל רכב, נברר אותו לגופו. אחרי כל הסקנדל שהיה בליל-הנבזויות והריב היה סביב הנקודה של היטל הרכב, אני שואל את נציג האוצר: מניין אתם לוקחים את עזות המצח לבוא לוועדה ולזרוק לה את החלוקה העלובה הזאת?

היו"ר י. כהן:

תסביר את עצמך.

י. צבן:

אסביר.

אנחנו אמרנו שיחלקו את כל הרכבים לשלוש קבוצות.

ד. תיכון:

שלוש-ארבע קבוצות.

י. צבן:

נניח שלוש קבוצות: זולה, בינונית ויקרה. וכל קבוצה תחולק לפי נפח המנוע מצד אחד ושנת הייצור מצד שני. הנחנו שבחלוקה כזאת לא נטיג דיוק של 100%, אבל הסטיות בין רכב לרכב תהיינה של 20%, 25%, 30%, אבל שלא יהיה מצב לפי מה שמביאים לנו היום, שמכונית שווה פי שלוש או פי 2 ממכונית אחרת, יוטל על שתייהן אותו היטל. מה הועילו חכמים בחקנתם? מביאים לנו 8-9 מקרים יוצאי דופן.

אני דברתי עם לוי יצחק. אילו הקביעה היתה צריכה להיות קביעה דייקנית, אולי יש טעם בטענה של האוצר שאומר: אני אינני מוכן לקבל שמכונית פז'ו מ-1967 היא בדיוק 4000, כי יש מישהו אחר שאומר שהיא 4200. כיוון שאנחנו מדברים על הכוונה כללית, דברתי עם לוי יצחק, ושאלתי האם אפשר לעשות זאת? הוא אמר: אפשר. הוא מוכן ללא תמורה להגיש כשירות לוועדה הצעה של חלוקת הרכבים לשלוש קבוצות: בינונית, יקרה וזולה. אם אפשר לקבל חלוקה כזאת, רבנו-של-עולם, בסביל מה צריך את כל המתח הזה?

אני רוצה להעיר עוד הערה אחת. אני מברך על כך שתוקן העניין לגבי קטנועים ואופנועים, אופנועים וקטנועים "זקנים" בוטל עליהם ההיטל כמו לגבי מכוניות עם נפח קטן. אינני מתייחס לאופנועים של 500 סמ"ק. אלה אופנועים גם ראוותניים וגם יקרים. אני מדבר על אופנוע בנפח של 50 עד 500 סמ"ק.
י. ארלדור:

אני מציע להעלות את המסים על אופנועים בתור אמצעי בטיחות.

י. צבן:

אם יהיה דיון על מצב הבטיחות בדרכים, אביע דעתי.
ולגבי אופנועים בנפח של 50 עד 500 סמ"ק אני מציע שהשנה האחרונה תהיה אחורה משנת 1977.

מה שאני מציע באופן קונקרטי, וכתיקון להצעה של חבר-הכנסת דן תיכון, הוא, שאם האוצר מתקשה להגיש את הטבלאות, נקבע צוות שלנו יחד עם מביני דבר שיכין את הטבלאות.

מ. בר-און:

בישיבה הקודמת - אני לא הייתי בישיבה המסטורית - הייתה הסכמה מלאה בין חברי הוועדה. אני חושב שמן הדין היה שהאוצר יקבל את הדיעה שעליה הייתה הסכמה מלאה.

א. ויינשטיין:

רבותי, אנו יושבים כאן כבר מספר ניכר של ישיבות, ואני אינני מעריך שהיום תהיה הצבעה, אבל לפחות הייתי מבקש שהיום נסיים את הדיון. יש 25 חברי וועדה, אי אפשר לספק כל אחד.

בתהליך חקיקת החוק היו כמה שינויים לעומת הצעת החוק המקורית שהגישה הממשלה; לעומת ההיטל שהיה בשנה שעברה. השנוי הראשון - שנת הייצור של הרכב הוזזה בשנה אחת, והייתה בזה הנחה של 10%. אחר-כך הלכו לקראת חבר ועדה שהציע הקלה לגבי אופנועים; אחר-כך הלכו לקראת חבר ועדה שהציע שנת 1977 במקום 1976. והכל נתקבל בלי הצבעות, אלא בהסכמה.

היום בא האוצר עם עוד הצעה, ובהצעה זו, לפי שיקולי האוצר, שיקולים אדמינסטרטיביים ואחרים, הוצאן כמה סוגי רכב.

י. צבן:

ראית את ההצעה?

א. ויינשטיין:

היום בא האוצר והציע שרכבים מסויימים ישלמו 30%-50%-70% מגובה ההיטל, שהוא מחצית ההיטל של השנה שעברה.

לאחר שנעשו כל-כך הרבה תיקונים, ויש לי יסוד להניח שיש רוב בוועדה להצעה שמובאת עכשו על-ידי האוצר, אני מציע לסיים את הדיון היום.

מ. בר-און:

אתה תארח מה שהיה בישיבה האחרונה לא נכון, הייתה דיעה אחידה של כל חברי הוועדה.

היו"ר י. כהן:

רבותי, אנו איננו דנים בהיטל הרכב. על היטל הרכב הצבענו. אנו דנים בתקנות בהן נקבע שרוב כלי הרכב ימויינו לקבוצות בכדי ליצור פחות או יותר שוויון בין שווי הרכב וגודל המנוע. לגבי נושא זה נשמעה הערה, שזה אינו כולל את רוב כלי הרכב.

א. דמביץ:

בחוק שמוגש היום להצבעה במליאה בקריאה שניה ובקריאה שלישית, יש סעיף שאושר בוועדה לאמור: "תחילתו של חוק זה ביום תחילתן של התקנות לפי סעיף 16(ג). על כן הוועדה קטרה את החוק עם התקנות.

ס. אלחנני:

גם ענין הביטוח הלאומי,

א. דמביץ:

כן. זה דבר חשוב. מדוע אני אומר את זה? אם תקנות אלו יכולות לקבל אישור על תנאי היום פה, בוועדה, אני אציע לוועדה למחוק את הסעיף שהוא כסעיף מיותר. אם התקנות לא יאושרו, לא אוכל להציע את הדבר הזה על כל הכרוך באי-ההצעה.

י. ארידור:

אני רוצה להעיר הערה עניינית והערה משפטית. ההערה העניינית - ברור שאני שולל את כל המיסוי הזה מעיקרו. בודאי שאני שולל את העובדה, שהתקנות המוצעות אינן הולכות לפי הכיוון הכללי שהתבקש על-ידי ועדת הכספים. זה מבחינה מהותית.

וההערה המשפטית: יש שני סעיפים שעליהם מסתמכות התקנות. אם היינו מסתפקים בהסתמכות על סעיף 22(ב) לחוק, לא הייתי מערער על התקנות. סעיף 22(ב) מרשה לשר האוצר לפטור מההיטל כולו או חלקו סוגי נכסים. אומר מר מנזר שזה מתייחס לאופנועים. אני מקבל. מבחינה משפטית זה עונה על הבעיה. אין לי הערה משפטית לענין.

עכשו נבדוק את הסמכות של שר האוצר להתקין את התקנות שהוא מציע לגבי בעלי רכב. וכאן מסתמכים על סעיף 16(ג) בחוק החדש. ובסעיף 16(ג) נאמר, ש"שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת רשאי בתקנות לחקן או להחליף את התוספת השלישית, לגבי התקופה הנוספת, בקביעת סכומי היטל לכל היוותר, במקום כל סכום כאמור בה, בהתחשב בכל האפרי בפערי השווי שבין סוגי כלי הרכב".

כאן לא נאמר ששר האוצר יעשה הנחות לכלי רכב מסויימים. אילו היה

מדובר על כך, היה מספיק סעיף 22(ב). כלומר, לא צריך בכך את השימוש בסעיף 16(ג). עצם העובדה שאתם מסתמכים על סעיף 16(ג) לגבי מכוניות ולא מסתמכים על סעיף 22(ב) לגבי מכוניות, אלא אומרים "לתקן או להחליף את התוספת השלישית" מחייבת לתת תוספת, לא רק הנחות, ולקבוע כל סכומי היטל. זאת אומרת, שאם אתם משתמשים בסעיף 22(ב) אתם צריכים לתקן את הסכומים בהתחשב בפערי השווי בין סוגי הרכב.

לא קבלתם סמכות לבודד סוגי רכב מסויימים שעל חלקם אתם מטילים את הסעיף ועל חלקם לא. בעוד שסעיף 22(ב) מתכוון להפלייה בין סוגי הרכב, לגבי חלק אתם מפעילים את הסעיף ולגבי חלק מטאירים את הסעיף כמות שהוא. בא סעיף 16(ג) ואומר, שזה שינוי יסודי של התוספת בהתחשב בקריטריונים מסויימים. אם הייתם הולכים רק לפי סעיף 22(ב) הייתי אומר: קלעתם לענין. למה אתם לא הולכים לפי סעיף 22(ב)? כי יש סעיף שבו מותנה תקפו של החוק בהפעלת התקנות. מה שאתם עושים מבחינה משפטית, אתם מערימים על ועדת

מפעילים סעיף 22(ב) וזאת כדי לתת תוקף לחוק מבחינה משפטית. וזה דבר שלא ייעשה. אתם הייתם יכולים להסתפק לענין כל מה שכתוב בסעיף 22(ב) ולא הייתי מערער מבחינה משפטית. מה שאתם מציעים בתקנות זה סעיף 22(ב) אבל אתם מפעיליה סעיף 16(ג) כדי להערים על ועדת הכספים, אינני אומר שזה נעשה בכוונה. אבל ועדת הכספים לא התכוונה לסעיף 22(ב).

לדעתי, השר כאן חורג מסמכותו, או שהוא משתמש בסעיף שלא למטרותו, למטרה שאינה כשרה מבחינה זו טאסור לו להפעיל סעיף זה רק כדי להפעיל את התקנות. לכן אני מערער על התוקף המשפטי של התקנות.

מ. מנור:

אני אינני רוצה להתווכח ויכוח משפטי עם חבר-הכנסת ארידור. אינני משפטן.

י. ארידור:

אבל עשייתם תרגיל משפטי יוצא מן הכלל.

מ. מנור:

לא בכוונה.

הטענה של חבר-הכנסת ארידור זהה לטענה של חבר-הכנסת צבן, ואני רוצה להתייחס לטענה מהותית זו. יושבת פה הכלכלנית הגב' אברמזון והיא תעיד שדברנו על כך, וחשבנו שמן הראוי להכין 4 טבלאות נפרדות. אחר-כך אמרנו: רבוננו-של-עולם, אנחנו מדברים עם אנשים רציניים, לא באים לסוק הכרמל, אנחנו באים לחברי ועדת הכספים של הכנסת, חזקה עליהם שהם מבינים ענין. האם חברי-הכנסת צבן וארידור היו מתייחסים אחרת אם היינו מביאים טבלאות שגיה כתוב בהן: "סטישן ויליס".

י. ארידור:

זה לא משנה.

מ. בר-און:

המצב הנוכחי לא מבדיל בין סוברו 1600 ובין וולוו 1800.

י. צבן:

גם לא בין פיאט ווולוו.

מ. מנור:

שמעתי אותך הבקר ברדיו. פורמלית, אותו דבר שעשינו על דף אחד, יכולנו לעשות על כמה דפים.

י. ארידור:

המבנה הטכני, איך אחת מצויר את הטבלה, לא משנה. לא זו היתה הטענה שלי, שלא ציירת את הטבלה נכון. הטענה שלי היתה שאתה מסתמך על סעיף לא נכון.

מ. מנור:

אני טוען שמלאתי בדיוק את רוח הדברים שהיתה בישיבה הקודמת של הוועדה. נכון שדובר על טבלאות, ולא הבאתי טבלאות. אם זו הבעייה, אני מוכן להביא חוך שעה טבלאות. הבאתי 4 דרגות, האחת - 100% של ההיטל ועוד 3 דרגות שיש בהן הנחות נוספות. יכולתי לעשות אותה עבודה בצורה של טבלאות. אבל אני חושב שזה מיותר.

י. צבן:

2 כלי רכב בטבלה?

היו"ר י. כהן:

למה אי אפשר להכניס רוב כלי הרכב לקבוצות? מה זה מפריע לכם?
 אחם הבאתם מקרים קיצוניים. מה מפריע לכם להכניס 80% של כלי הרכב ב-4 קבוצות
 לא רק על-פי נפח המנוע אלא גם על-פי שווי הרכב?

מ. מנור:

אני מצטער, אלה מדברים מתנגדים להיטל מעיקרו.

היו"ר י. כהן:

לא מדובר על החוק. החוק אושר.

ג. שפט:

היתה רביזיה.

היו"ר י. כהן:

אחרי הרביזיה, הצבענו על החוק.

מ. מנור:

למרות הטענה, שלדעתי אינה נכונה, שלא עשינו מה שהועדה ביקשה
 שנעשה, לא שמעתי אלא הבקר ברדיו - ואינני מתייחס למה שנאמר ברדיו - שעל
 מכונית איכס יש יותר מ-1.8%, ואנחנו מוכנים לבדוק כל דוגמה.

היו"ר י. כהן:

מדוע אינך עונה על השאלה שלי?

מ. מנור:

הודעתי בתחילת הישיבה היום שיכול להיות שיש מכונית אחת או שתיים
 או שלוש ששכחנו, ואם יש כאלה אנו מוכנים להוסיף. יש כמה מכוניות יקרות
 מאד, והפער נובע מכך שעליהן ההיטל הוא לא 1.5% אלא 1.2%. לדוגמה, מכונית
 וולוו. אני החתיבתי להביא את כל המכונית עד כמה שניחן.

י. ארידור:

אם יתברר שהחקנות אינן חוקיות, התוצאה תהיה שהחוק לא נכנס לחוקף.

מ. מנור:

היות וזה המצב, שעל מכוניות וולוו וב.מ.וו. יוצא ההיטל לא 1.5%
 אלא 1.2% או 1.3%, אינני בטוח אם אני יכול על-פי החוק להוסיף. אם אני יכול
 על פי החוק להוסיף, אני לא אחנגד להוסיף קטגוריה רביעית, שבה ייאמר
 שמכוניות אלו ישלמו 120% או 130% לעומת הטבלה.

מ. בר-און:

מוחר לך?

מ. מנור:

אני לא אחנגד לכך. על רוב המכוניות השיעור הוא 1.2% מלבד אלה
 שצינינו בטבלאות. יכול להיות שיש פער בין מכונית אחת למכונית שניה באוחה
 קטגוריה ופער זה נובע מכך שעל המכונית היקרה ההיטל הוא פחות מ-1.5%.

ג. גדוח:

אתה חושב שאדם שקונה אולדסמוביל משנה לגביו אם ישלם עוד אחוז היטל?

ש. עמר:

הטענה היא, שה"וולוו" מוטף אחריו את הסוברו.

י. צבן:

אני יכול להביא דוגמה על יצרן אחר.

מהסניה ועל שתיהן מוטל אותו היטל.

ג. גדות:

הוא מוכן להביא עוד קטגוריה.

י. צבן:

לא לגבי מכוניות אלו.

י. ארידור:

אני מבקש שמר דמביץ ישיב על השאלה השמפוטית.

מ. מנור:

לשאלתו של חבר-הכנסת יגאלה כהן - פירוט נוסף, לצערי, לא יועיל לנו, כי כל עוד הולכים לפי שנה ייצור ונפח המנוע, יש שתי אפשרויות: אפשרות אחת שהולכים לפי החוברת. אנחנו לא אומרים שזה בלתי אפשרי מבחינת המחשב, אבל זה יכניס את משרד התחבורה למערכת סחרור שלעולם לא יוכל לצאת ממנה, כי תמיד יהיו איך-סוף ערעורים. יש 850,000 כלי רכב. כל אחד יערער. נסתום את משרד התחבורה ולעולם לא נצא מזה. זו דעתי וזו דעת אנשי משרד התחבורה. אנחנו נטגע את הציבור ואת עובדי משרד התחבורה, נאבד את הצפון ולעולם לא נצא מזה. צריך להתייחס לכל דבר בפרופורציה כלשהי. הסכומים שמדובר בהם אינם עוד מס הכנסה או מס ערך מסף. מדובר על כמה עשרות שקלים בשנה. בכדי שאדם ישלם 200 שקל ולא ישלם 250 שקל, עם כל הכבוד, אני מציע שלא ללכת בדרך זו.

יש הדרך השניה, שאנחנו הולכים על-פיה, ואני מודה שאיננו עושים צדק עם כולם. תמיד בחוקי מס, בקצוות יש אחד שמשלם קצת יותר ואחד שמשלם קצת יותר.

היו"ר י. כהן:

למה אי אפשר לשבץ את כל המכוניות ב-4-2 קבוצות? אתה הכנסת לחקנוח 8-10 כלי רכב, למה אי אפשר להכניס 80 סוגי כלי רכב?

מ. מנור:

אני מוכן להוסיף עוד כלי רכב שיראו לי שלגביהם יש חריגה ממשית.

י. צבן:

בין 1.2% ל-2.2% מוותרים לך.

ח. רמון:

אם יהיו פערים יותר ממה שאתה אומר, יש לך בעייה להוסיף עוד מכוניות?

מ. מנור:

לא. יש שני סוגי מכוניות שניסינו להכניס - רנו 16 טי.אס., שמשרד התחבורה אינו מסוגל לאתר אותם. יש רק שני שנתונים של מודל מסויים ולא היינו מסוגלים לאתר אותם.

א. דמביץ:

הנקודה שהעלה חבר-הכנסת ארידור, מחבקשת מהנוסח של החקנות. אילו היה הנוסח כמו שאמר מר מנור, היינו נוסח המתייחס לכל הסכומים המהותיים שבחוספת השלישית, והיו נקבעים 4-3-2 סכומים במקום כל אחד מאלה לפי הנתונים בחקנה 1 לחקנות, היתה נטייה פחותה לבקר את החקנות.

מה שמפריע כאן הוא, שבעצם כל הדבר שנעשה בתקנה 1, זה יכול היה להעשות במסגרת סעיף 22(ב) הקודם, ואל ישאל השואל מה הרווחנו מסעיף 16(ג).

הייתי אומר, שהסיכוי שבגלל זה התקנה תיפסל, הוא סיכוי קטן. יותר מזה, לומר שבגלל זה אסור לוועדה לאשר, לא הייתי אומר. אם בקונסטלציה מסויימת יגיע הדבר לפסק-דין של בית-משפט אחד או שני או שלישי, וייקבע (א) שהתקנות אינן בתוקף; (ב) מכיוון שכך גם החוק אינו בתוקף, זה עניין רחוק, והעיקר - דבר שניתן לתיקון באחד השלבים. מבחינת הפוליטי לא טוב לקבל תקנות, שאתה חושש שמא יבוא בית-משפט ויאמר שמהו לא בסדר. במקרה זה לא הייתי אומר שהסיכוי כל-כך רב.

י. ארידור:

אם הסיכוי יחקיים, החוק פסול.

א. דמביץ:

אם הסיכוי יחקיים, אתה ואני נפעל לחקן.

י. ארידור:

למה לא לעשות זאת היום?

א. דמביץ:

כי זו שאלה פוליטית ואני יועץ משפטי.

היו"ר י. כהן:

אנחנו לא נצביע - - -

י. ארידור:

אילו מר דמביץ היה אומר, שמה שאמרתי קודם, מופרך, הייתי אומר שאפשר להצביע. אבל כאשר מר דמביץ אינו מוכן להגיד שזה מופרך, אלא הוא אומר שיש סיכוי קטן, אבל הוא קיים - לגבי תקנות סתם כל אחד יכול להעלות טענה שהן אינן חוקיות ואז בית-המשפט יבדוק אם הן חוקיות. אבל לגבי תקנות שגורלו של החוק תלוי בהן, - כלומר אם התקנות לא חוקיות, החוק לא קיים, גם לגבי הביטוח הלאומי לא רק לגבי היטל הרכב - ועל זה מר דמביץ אינו מוכן לומר שהטענה אין לה שום סיכוי שתתקבל, הרי שיש סכנה לחוק כולו.

ח. רמון:

איך ייפסל החוק?

י. ארידור:

החוק לא יכנס לחוקף אם התקנות נפסלות, ונימקתי מדוע התקנות יכולות להפסל, וזה לא כל-כך רחוק כמו שחושב מר דמביץ. אבל אפילו לפי הנחתו, במקום ללכת לכל ההרפתקאה הזאת, צריך להגיש לנו תקנות שאין עליהן ערעור. כאן ברור שיש בעייה, ואני מבטיח לכם שמישהו יעשה את זה. למה להסתכן?

סמדר אלחנני:

יש 850,000 בעלי רכב והם קראו בעהוננים, שועדת הכספים איננה את היטל הרכב לפי שווי הרכב. אני מבקשת שתסבירו לציבור שההיטל נצבע לא לפי שווי הרכב, אחרת כל אחד יתחיל לכתוב ואני אוצף במכתבים.

היו"ר י. כהן:

ניתן לכך פרסום.

מ. מנור:

יש לי הצעה, אם ועדת הכספים תאשר היום את התקנות, אפשר לבטל את סעיף 16(ג). אני מוכן לעשות בדיקה עם חבר-הכנסת צבן וחברי כנסת אחרים, ואם יש עוד חריגים להוסיף אותם.

ד. תיכון:

תעכב את התקנות עד לאחר הבדיקה הזאת.

היו"ר י. כהן:

אפשר לעשות זאת תוך שעה.

י. צבן:

לא תוך שעה. זה יהיה עד מחר.

מ. מנור:

גם אם נשב שבוע, יחברר ששכחנו עוד מכונית. אינני יודע מה המועד האחרון של המחשב של מטרד התחבורה להוצאת הודעות החלום.

ר. בן-חור:

שלושה חדשים מיום קבלת ההחלטה.

ד. תיכון:

בליל-השימויים המפורסם, דחה הממונה על הכנסות המדינה את הצעתו של חבר-הכנסת עמר לחלק את המכוניות לפי הנפח לשלוש קבוצות. ולמחרת בבקר ברד"א אמר ללא בושה: קבלתי את הצעתו של חבר-הכנסת עמר, בדקתי אותה, זה אפשרי. אם זה אפשרי, מדוע לא נעשה זאת?

מ. מנור:

אמרתי לחבר-הכנסת ארידור, שאינני בא להשיב על-פי מה שכתוב בעתוננים או מה שנאמר ברדיו. אני משיב על דברים שנאמרו בוועדה.

היו"ר י. כהן:

יש הודעה של נציג האוצר:

א. החוק לא יכנס לחקפו בלי אישור התקנות;

ב. יתוספו לכלי הרכב המפורטים בתקנה 1 כלי רכב שיש לגביהם חריגה של 50% מההיסל.

לכן אנו מצביעים על התקנות מוחנה בכך, שאם חבר ועדה יצביע על כלי רכב שיש לגביו חריגה של 50% מההיסל, כלי רכב זה יתוסף לכלי הרכב המפורטים בתקנה 1.

מ. מנור:

כפוף לכך שכלי הרכב ניתן לאיתור על-ידי המחשב של מטרד התחבורה.

י. צבן:

בסדר.

היו"ר י. כהן:

כפוף לשתי הערות אלו של נציג האוצר, מר מנשר, אני מעמיד להצבעה את התקנות.

י. ארידור:

אתה לוקח את הסיכון לגבי התקנות?

היו"ר י. כהן:

כן.

מ. מנור:

את התקנות אנו יכולים להעביר לפי סעיף 22(ב) ולבטל סעיף 16(ג).

י. ארידור:

זו ההוכחה שאני צודק. אחרי ההודעה של מר מנור, שאח התקנות אנו יכולים להעביר לפי סעיף 22(ב) ואין צורך בסעיף 16(ג), ברור שלא מילאו את סעיף 16(ג), ואחרי שלא מילאו את סעיף 16(ג), לפי הנוסח של החוק, אם אין תקנות לפיו, הוא לא נכנס לתוקף. וכתוצאה מכך, אני מפנה חשומת לב היושב ראש, שלאחר הודעה זו, גדל הסיכוי שיפסלו התקנות.

ח. רמון:

מי שנאלץ להצביע ביד החוק הזה - - -

ג. שפט:

אין נאלצים, יש רצים ויש הולכים.

ח. רמון:

אין חובה שסעיף 16(ג) ישאר בחוק. אם יש צל צלו של סיכוי שמה שאמר חבר-הכנסת ארידור נכון, הקואליציה תגיש הסתייגות.

י. ארידור:

צריך להחזיר את החוק ממליאת הכנסת.

ח. רמון:

אנחנו גילינו ליברליות לגבי הסתייגויות כל עוד החוק לא הונח על שולחן הכנסת.

היו"ר י. כהן:

אני מעמיד להצבעה תקנות היטל על רכוש (הוראת שעה) (הנחה ופטור מהיטל ושינוי התוספות), התשמ"ו-1986 כולל ההערה של נציג האוצר, שיתוספו לכלי הרכב המפורטים בתקנה 1 כלי רכב שיש לגביהם חריגה של 50% מההיטל.

ה צ ב ע ה

ברוב קולות נגד 3 אוטרו תקנות היטל רכב על רכוש (הוראת שעה) (הנחה ופטור מהיטל ושינוי התוספות), התשמ"ו-1986 כולל ההערה של נציג האוצר, שיתוספו לכלי הרכב המפורטים בתקנה 1 כלי רכב שיש לגביהם חריגה של 50% מההיטל בתנאי שמחשב מטרד הרשוי יוכל לאתרו

תקנות מס הכנסה (פטור ממס על ריבית בשל פקדון מיוחד במטבע חוץ) (תיקון), התשמ"ו-1986
 (מכתבו של שר האוצר מיום כ"ז באייר התשמ"ו-5.6.86)

היו"ר א. שפירא:

אנו עוברים לסעיף הבא בסדר-היום:

תקנות מס הכנסה (פטור ממס על ריבית בשל פקדון מיוחד במטבע חוץ) (תיקון), התשמ"ו-1986.

ד. תיכון:

תקנות אלו הובאו לפני הוועדה פעמיים, בפעם הראשונה הביא אותן מר מנור ובפעם השניה הממונה על הכנסות המדינה. תקנות אלו ענינן פקדון מיוחד במטבע חוץ. מתברר שכאשר הפכו את הפת"ם לחד-סטרי, שכחו להטיל מס על פקדונות של סוחרים שמקבלים מטבע חוץ ומחזיקים אותו פחות משנה. בפעם הקודמת ביקשתי לדחות את ההצבעה, כי היו לי שתי הסגות. ראשית, טענתי שהסכום הוא בלתי מטמעותי. שנית, שאלתי האם התקנות הלו הן על דעתו של המפקח על מטבע חוץ. הלכתי אצל המפקח על מטבע חוץ ולהפתעתי הרבה הוא לא ידע במה מדובר, ולאחר שהוסיב את אנשיו לבדוק את הברורים, התברר שמדובר בסך הכל בסכום של 25 מליון דולר. זאת אומרת, כל התקנה עוסקת בהכנסה של 400,000 דולר לשנה נטו. אם המס הזה יוטל זה לא מפריע לי, מה שמפריע לי בתקנות אלו, שהן חופעלנה רטרואקטיבית מ-1 באוקטובר 1985, ולזה אסור לנו להסכים.

היו"ר א. שפירא:

אני מצטער לשמוע שמביאים תקנה בעניני מטבע חוץ והמפקח על מטבע חוץ לא ידע על כך.

מ. דר-זיו:

באנו בדברים עם היועץ המשפטי, - - -

היו"ר א. שפירא:

אבל איך לנו נימוק למה לא לאשר את התקנות.

י. ארידור:

יש לנו הרבה נימוקים. נימוק אחד - תקנה זו איך לה חשיבות כספית. יש בה חשיבות מסוימת מבחינת הצדק האבסולוטי; כלומר, שאנשים ישלמו מס על ריבית מסוימת.

ד. תיכון:

אבל לא רטרואקטיבית.

י. ארידור:

הנימוק העקרי נגד הוא, שאיך להטיל מס על פת"ח. אני חושב שזה לא בסדר להטיל מס על פת"ח, וזו מטמעות התקנה.

היו"ר א. שפירא:

אנו צריכים להיות מעונינים שבחשבונות הפת"ח יהיו מיליארדים. לפה בשוויץ אדם יכול להחזיק מיליארדים ולקבל ריבית?

ח. רמון:

שם הוא כבר אינו מקבל ריבית.

היו"ר א. שפירא:

אנו צריכים להיות מעוניינים שכל יהודי שיט לו כסף, יחזיק אותו פה.

י. ארידור:

אנחנו צריכים להזהיר אותו. אמנם זה מס "קטנצ'יק", אבל הוא יכול גם עליו.

ד. תיכוני:

כל הכסף הזה ילך לשוק השחור ולא תהיה הכנסה של אף אגורה אחת.

ח. רמון:

זה אחד הנושאים הרגישים. יש 7 מיליארד דולר בפת"ח. אתם אומרים: אם יש לו אופציה לא לשלם מס, למה שיחזיק את הכסף פה? ואתם באים ואומרים: בגלל זה שהוא עושה טובה למדינה ומחזיק את הכסף פה ולא מעביר לחו"ל, צריך להטיל מס על הריבית שהוא מקבל. מבחינת הצדק הכולל, אתם צודקים. זה לא בסדר שיט סוג של הכנסה שלא משלמים עליה מס. אני מסכים אתך, על-פי כללי הצדק של מס הכנסה. אבל הסכומים לא משמעותיים.

אחד הנימוקים נגד פיטורי מנהלי הבנקים היה האיחוס של הבנקאים, שהם יעשו בעיות וסבוטג' בחשבונות הפת"ח.

מ. מנור:

זה קטע קטן.

ח. רמון:

מה שיחפרסט מחר בבקר הוא לא שנגע בקטע הקטן, אלא בפת"ח. אני משוכנע שאם היה יושב פה שר האוצר והיה שומע את התמונה הכללית, ושמעתי אותו מדבר על הרגישות של הפת"ח, הוא היה שוקל שנית הבאת תקנות אלו. אני מציע לכם: חזרו טוב לשר האוצר.

ד. תיכוני:

רבותי, לא סוגרים כאן מפלט מס. הבעייה התעוררה כאשר שינו את תנאי הפת"ח. אז חטבו בצדק, שלא כדאי לגעת בנושא הפת"ח. כעבור כ-9 חודשים מיטהו התעורר וחושב שהוא יתעטר מזה.

א. ויינשטיין:

אני רואה קושי בפיקוח על התנועה בפקדונות הפת"ח. כאשר אתה לוקח פקדונות של 7 מיליארד דולר - - -

היו"ר א. שפירא:

לא זו הבעייה. הבעייה היא, שיהודים רוצים להחזיק פת"ח. אני דוחה את ההצבעה על תקנות אלו.

חוק מס הכנסה (מיסוי בתנאי אינפלציה), החשמ"ו-1986

היו"ר א. שפירא:

אנו עוברים לנושא הבא : חוק מס הכנסה (מיסוי בתנאי אינפלציה), החשמ"ו-1986.

אני מעמיד להצבעה חוק מס הכנסה (מיסוי בתנאי אינפלציה), החשמ"ו-1986 בנוסח הלבן.

ה צ ב ה

חוק מס הכנסה (מיסוי בחנאי אינפלציה), התשמ"ו-1986,
בנוסח הלבן, א ו ש ר

שינויים בתקציב לשנת 1986 - פנייה מס' 65 של הממונה על התקציבים

היו"ר א. שפירא:

אנו עוברים לסעיף הבא:

שינויים בתקציב לשנת 1986 - פנייה מס' 65 של הממונה על

התקציבים. בעת טאיטרנו העברה של 25 מליון דולר לקופת-חולים הכללית, היתה הודעה של האוצר, שיעביר 18 מליון שקלים חדשים לביח-החולים הדסה בעבור חוב קופת חולים עד ה-31 במרס 1986. עכשו מובאת לפנינו בקשה להעברה תקציבית זו.

אני מבין שאין הערות, ואני מביא להצבעה פנייה זו.

ה צ ב ה

שינויים בתקציב לשנת 1986 - פנייה מס' 65 של

הממונה על התקציבים א ו ש ר ה

צווים לעידוד החסכון (פטור ממס הכנסה), אמיסיות של:

לאומי חברה למימון בע"מ (15 מ. ש"ח)

נכסים ובנין (מימון 1986 בע"מ) סדרה 8, 7.5 מ. ש"ח)

(מכתבי שר האוצר מיום כ"ח באייר התשמ"ו - 6.6.86)

ומיום ג' בסיו התשמ"ו - 10.6.86)

היו"ר א. שפירא:

היות ובנק דיסקונט ובנק לאומי קיימו המלצות ועדת בייסקי, אני מביא להצבעה שתי אמיסיות, האחת של לאומי חברה למימון בע"מ והשניה של נכסים ובנין (מימון 1986 בע"מ).

ה צ ב ה

צווים לעידוד החסכון (פטור ממס הכנסה), אמיסיות

של לאומי חברה למימון בע"מ ואמיסיה של נכסים ובנין

(מימון 1986 בע"מ - א ו ש ר ו

ח. רמון:

זו הפעם האחרונה שאני נוהג ידני לאישור ענין הנוגע לבנק לאומי עד שנקבל תשובה על המשכורת וחנאי הפריטה של ארנסט יפת.

הצעות לסדר-היום של חברי הוועדה

היו"ר א. שפירא:

הצעה לסדר-היום לחברת-הכנסת סולודר.

ע. סולודר:

אנחנו קיימנו דיון עם הרשויות המקומיות הערביות על מצבן. אני מציעה להעביר את הנושא לדיון בוועדת המשנה לעניני הרשויות המקומיות.

היו"ר א. שפירא:

הייתי רוצה להקים ועדה מיוחדת לנושא בראשותו של חבר-הכנסת חיים רמון, אבל אחייעץ עם מרכזי שתי הסייעות.

ע. סולודר:

הצעה לסדר-היום בענין קיפוחם של נערים עובדים, שהטיפול בהם הוא בסמכות משרד העבודה והרווחה, למרות שהם במסגרת חוק חינוך חובה, הועברה לוועדת הכספים. אני מציעה שתקבע ועדת משנה מיוחדת לנושא זה.

נ. ארד:

יש ועדת משנה.

היו"ר א. שפירא:

אחייץ עם מרכזי הסיעות ואתן תשובה.

הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בטעה 11.30